

underste Deel af denne Ramme at anbringe en opstigende Hammer, som ved hvert Sving af Rammen giver Klokken et Slag. Den Klang, som en Klokke paa denne Maade giver, kan ikke skjernes fra den en Klokke giver ved sædvanlig Ringning; og man kan, ved Anvendelsen af den nye Maade, nøies med een Mand, hvor man før ofte maatte bruge 12 eller flere. Man kan give Ringningen al den Langsomhed man vil, ved at give de lodrette Dele af Rammen den behörige Længde. Det vil heller ikke være vanskeligt at anbringe saadanne Forandringer ved Rammen, at man kunde faae langsommere eller hurtigere Ringning, efter Omstændighederne.

Med denne Forbedring af Ringningen ville adskillige Forbedringer ved Klokkerne lade sig anbringe; maaskee endog deres Skikkelse lade sig saaledes forandre, at man erholdt samme Klang af en langt mindre Metalmasse.

Forf. har formodet, at den her fremsatte simple Tanke maatte ofte være faldet Andre ind, han har imidlertid ikke, hverken ved Eftersögen eller Efterspörgsel kundet bringe i Erfaring, at man virkelig har havt den.

Philosophisk Classe.

H. Hr. Dr. Theol. *Mynster*, Ridder og Dannebrogsmænd, har forelagt Selskabet en Afhandling om *Drivterne*, som dog ikke havde den Bestemmelse at fremsætte en fuldstændig Lære om denne Gienstand, men kun at levere Bidrag dertil.

Den af et Væsens Natur fremgaaede Tilskyndelse til Virksomhed kaldes *Drivt*. Efter denne Definition antog Forfatteren, at der ikke kan tales om erhvervede og afledede Drifter, efterdi enhver Drivt er naturligen tilstede. Han meente ogsaa, at der ikke

med Grund kan giøres Forskiel mellem Drivter og Instincter, thi naar de sidste antages som blinde, de første som bevidste, da er Forskiellen i det Væsens Beskaffenhed eller Tilstand, som har Drivten, ikke i Drivten selv, og den samme Drivt kan yttre sig bevidst eller ubevidst. Naar der tales om fiendske, ödelæggende Drivter, da er det ikke Drivten selv, der oprindeligen er ond, thi det Onde er ikke primitivt, men det er det i sig selv Gode, der forvendes til at blive ondt. Naar man endelig antager en Drivt til Bevægelse og en Drivt til Hvile, da er upaatvivleligen enhver Drivt bestemt til at fremkalde Virksomhed, og altsaa Bevægelse, og der kan ikke være nogen Drivt, som gaaer ud paa ad udslukke Livet. Men det, som uden Tvivl ligger til Grund for denne Destination, er den aldeles rigtige Bemærkning, at Drivten deels gaaer ud paa Udvidelse, deels paa Nydelse, og i denne dobbelte Retning yttre enhver Drivt sig, som er nedlagt i de levende Væsener.

Enhver Drivt forudsætter sin Gienstand, thi der er en saadan Overeensstemmelse i Naturen, at Drivten i et Væsen svarer til Det, som Væsenet kan og efter sin Bestemmelse skal finde. En Gienstand kan kun blive et Gode for et Væsen, naar det har en Drivt, som gaaer ud derpaa; altsaa er det ikke Nydelsen, som frembringer Drivten, men Nydelsen kunde ikke finde Sted, dersom der ikke var en Drivt tilstede, som søger Tilfredsstillelse. Menneskets Drivter gaae ud paa mangehaande Gienstande, som derved blive Goder for ham, og efter disse Goders forskiellige Dignitet kunne Menneskets Drivter indeles.

De *sandselige Drivter* kunne henføres til Kiönsdrivten og Selvopholdelsesdrivten, af hvilke, som Kant bemærker, den förtse er tilstede for at vedligeholde Arten, den sidste for at vedligeholde Individuet; ved hiin udvider Naturen sig, ved denne søger

den at bestaae. Den Drivt til legemlig Bevægelse, som vi ofte blive vaer, er det physiske Livs almindelige Ytring, som endnu ikke har faaet nogen bestemt Retning, men hvori Livet vil nyde sig selv.

Ogsaa i Menneskets aandelige Væsen iagttage vi en saadan Drivt til Virksomhed i Almindelighed, hvori Kræfterne blot ville yttre sig, og blive sig selv bevidste, uden videre Hensigt. Men denne Virksomhed faaer sine Retninger ved bestemte *aandelige Drivter*, hvilke gaae ud paa saadanne høiere Goder, som Mennesket kan have for sig selv alene. Hertil hører Kundskabsdrivten, som ikke er forskjellig fra den saakaldte Sandhedsdrivt, men vel fra Beskuelsesdrivten, thi det er ingenlunde blot for at udvide vor Kundskab, at vi dvæle ved den samme Gienstand. Fremstillelsesdrivten yttre sig ikke blot med Hensyn paa Andre, men der er en indre Tilskyndelse i os til at fremstille Tankerne og Billederne i vor Siel, om vi end ikke begiere at meddele dem til Andre. Denne Drivt kan udarte som Herskesyge, der kun vil taale de egne Ideer udførte; og naar den er uden Originalitet, da yttre den sig som Efterlignelse, hvortil vi neppe kunne antage en egen Drivt. Frihedsdrivten er den aandelige Selvopholdelsesdrivt, og forsvarer den aandelige Individualitet; den er i sig selv en ædel Drivt, men behøver dog at ordnes og beherskes ved Retsdrivten. I Følge den sidstnævnte Drivt tilegner Mennesket sig og forsvarer en Eiendom, eller en vis Kreds for sin Virken, Brugen og Nyden; men Retsdrivten kan udarte til Vrede og Hevngierrighed, ligesom Frihedsdrivten endog til Ödelæggelsesdrivt.

Den Lyst, som de sandselige Drivter forskaffe, kalde vi behagelig, og den, som de aandelige Drivter kunne skienke, kunne vi kalde tilfredsstillende. Men der er dog Det i Menneskets Væsen, som ikke tilfredsstilltes sely ved disse høiere Nydelser, thi

Selskabsdrivter ere ogsaa hans Væsen indplantede. Meddelelsesdrivten og Æresdrivten drage os til Menneskene i Almindelighed, men Kierlighedsdrivterne til bestemte Personer. Kierligheden er mangfoldig, og dens forskiellige Drivter tilfredsstilles ikke med den samme Nydelse; men de Nydelser, Kierlighedsdrivterne skienke, kalde vi salige. Dog er der endnu i al Kierlighed til Mennesker, endog den lykkeligste, et Savn, thi der er en Drivt nedlagt i Sielen, som intet Endeligt kan tilfredsstille, hvori Sielen higer tilbage mod sit Ophav, en Drivt mod Gud. Da nu enhver Drivt forudsætter sin Gienstand, saa bærer Mennesket i denne Drivt selv Forvisningen om, at Gud er; og ved denne Bemærkning troede Forfatteren, at det bekiendte Beviis for Guds Tilværelse af Folkeslagenes Overeensstemmelse paa den stringenteste Maade kunde fremstilles.

Men ogsaa enhver anden höiere Drivt i Mennesket finder ikke sin fulde Tilfredsstillelse paa Jorden, og alle disse Drivter samle sig derfor i een Længsel efter en fuldkommen indvortes og udvortes Tilstand, som med det christelige Udtryk kaldes Guds Rige. Ogsaa her maa Det forudsættes som virkeligt, hvad den Mennesket oprindeligen indplantede Længsel söger, som er Drivefieren til al Menneskeslægtens höiere Stræben.

Historisk Classe.

Hans Höiærværdighed Biskop *Münter*, Storkors af Dannebrog, har forelæst Selskabet en Afhandling, der fremstillede Christinden i det hedenske Huus, en Skildring fra den förste Christne Kirkes Tider. Denne Afhandling berörer alle de forskjellige Forhold, som herved forekom; men Sagens Natur tillader intet Udtog.